

متن پرسش

بسم الله الرحمن الرحيم با عرض سلام و خسته نباشید فراوان خدمت حضرت استاد. سوالاتی داشتم که برایم شبهه است و حل نمی شود: ۱. در احادیث زیادی داریم که پیامبر ختمی مرتبت و اهل بیت ایشان افضل ترین انسانها خلق شده اند و شیعه های ایشان و افراد دیگر نیز مرتبه وجودی پست تری دارند. آیا این قضیه جبر نیست؟ ۲. اولین مخلوق خداوند متعال جل جلاله نور حضرت ختمی مرتبت است. (و ایشان به روایاتی برگزیده اند) حال این سوال باقیست که چرا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم پیامبر و اولین مخلوق است ولی بقیه انسانها اینگونه نیستند و پست ترند. والسلام علیکم و هو الله الرحمن الرحيم.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در این مورد نکاتی در مقدمه‌ی کتاب «مبانی نظری نبوت و امامت» عرض شده است که شاید کمک کند. موفق باشید

عنایت داشته باشید که کمک‌ها و مدد‌هایی که به پیامبر می‌شود تا در مأموریتش موفق شود، رحمتی است به مردم زیرا مردم از طریق همین کمک‌ها است که متوجه حقانیت نبی می‌شوند و از هدایت الهی بهره‌مند می‌گردند. در همین راستا مدد‌هایی را که به رسول خدا (ص) می‌شود می‌توان به مدد‌های قبل از بعثت و مدد‌های بعد از بعثت تقسیم کرد.

الف- مدد‌های قبل از بعثت: مدد‌های قبل از بعثت موجب می‌شود تا اولاً: با حفظ رسول خدا - از هرگونه لغزشی که عرف جامعه از پیامبر خدا انتظار ندارند - در قبل از بعثت، کارنامه‌ی نبی جهت انجام مأموریتش از هرگونه ضعفی پاک باشد و در مأموریتی که بناست به عهده‌ی آن حضرت گذاشته شود به بهترین نحو موفق شود. و چون خدا می‌داند این شخص با پای خود و با انتخاب خود - در عین این که مسیر ولایت را طی می‌کند - شایسته‌ی ابلاغ دین می‌گردد، مواظبت‌هایی را قبل از بعثت نسبت به او اعمال می‌کند تا در تحقق نبوتش به کارش آید و موانع راه از قبل برطرف شده باشد. ثانیاً: از طریق آن مدد‌ها که قبل از بعثت به پیامبر خدا می‌شود، نفس آن حضرت ظرفیت پذیرش حقایق عظیم موجود در وحی را پیدا می‌کند تا وحی را کامل بگیرد و کامل برساند. در همین رابطه حضرت علی(ع) می‌فرماید: «...وَلَقَدْ قَرَنَ اللَّهُ بِهِ مِنْ لَدُنْ أَنْ كَانَ فَطِيماً أَعْظَمَ مَلَكٍ مِنْ مَلَائِكَتِهِ يَسْلُكُ بِهِ طَرِيقَ الْمَكَارِمِ وَ مَحَاسِنِ اخْلَاقِ الْعَالَمِ، لِيَلَهُ وَ نَهَارَهُ» [۱] از همان لحظه‌ای که پیامبر (ص) را از شیر گرفتند،

خداوند بزرگ‌ترین فرشته‌ی خود را مأمور تربیت آن حضرت کرد تا شب و روز، او را به راه‌های بزرگواری و راستی و اخلاق نیکو راهنمایی کند.

پس نتیجه می‌گیریم خداوند با علم به شایستگی‌های پیامبر (ص) از ابتدا پیامبر خود را پرورانده تا مستعد دریافت بزرگ‌ترین پیام برای بندگانش بشود و از طریق نفس مقدس آن حضرت ما بتوانیم به دین خدا دست یابیم.

ب- مددهای بعد از نبوت: مددهای بعد از نبوت عبارت است از کمک‌های خاصی که به پیامبر می‌شود جهت حفظ او و موفقیت او تا مردم از پیامبری پیامبر محروم نشوند. اگر این مددها نبود هدایت بشر مختل یا منقطع می‌گشت و در همین راستا خداوند جان پیامبر (ص) را از خطرات حفظ می‌کند و یا توطئه‌ها را خنثی و یا شایعات را به آن حضرت خبر می‌دهد ولی در همه‌ی این احوالات وظیفه‌ای را که به عهده‌ی مسلمانان و یا شخص پیامبر است به خود آن‌ها واگذار می‌کند.

بر اساس همان مبنایی که خداوند برای انسان‌ها پیامبر می‌فرستد، جهت تبیین و ادامه‌ی دین، امامان را مأمور می‌کند، در این حالت هم فقط کسی را که به مقام قرب الهی رسیده است برای امامت تجهیز می‌نماید.

[۱]- نهج البلاغه، خطبه‌ی ۱۹۳ (خطبه قاصعه - ۲۳۴)